

Original side 604 a:

Torneå Lappmarck

Anno 1716 den 31 Jan. 1, 3, och 4 Febr. höltz ordinarie Ting uti Torneå Lappmarck uppå Juccasjärfwi Tingstad med Allmogen och gemene Man af Juccasjerfwi Pastorat, Sigge- och Tingewara byar, i närwaro af Lappfougden Welb. Petter Pipping med den wanl.

Nämnden

Nils Mikkelsso Kyrkiowärd
i Siggewara
Olof Klemmetsson ibidem
Johan Larsson Påfwe ibidem
Per Andersson Näfwack ibid.
Per Persson Påcka ibidem

Olof Henriksson Kyrkiowärd
i Tingewara
Mikkel Henriksson ibid.
Henrik Biörndaler ibid.
Lars Gunnare ibidem
Olof Henriksson Nyman ibid.
Jon Henriksson ibidem

1.

Sedan allmen Tingz frid blifwit publicerad jemte Ting satt effter wanligheten, påmintes och förkunnandes för Allmogen, dhe uti södra Lappmarkerne uppläsne förordningar som om Barnemord, Om Eder och Sabbatzbrott, Om Tiende; Tienste hions ordningen om trättan och Oliudh i Kyrkiorne med flere dylike Kongl. Mayts. förordningar.

Original side 604 b:

2.

Sedan uppropades Parterne effter Fougden och befallnigsmannens ordre Henrik Mikkelson Biörndahl, Olof Nyman och Per Påka sig utan lagaför .[?].fena absentarat Tingz Predikan hwarföre dhe och tilfölje af Kongl. Mayt. nådigste Resolution den 26 Martii 1686 Erkiänna plichtige til Kyrkian ärleggja hwardera 1 dlr. Smt.

3.

Uti saken angående Mikkel Ullats dråp uplästes nu 1714 års hållne ransakning och påkallades dhe wittnen som förledit åhr woro frånwarande, Nemnbl. Henrik Mikkelsso hustru ifrån Taborsbärg som berättad wara dödh, drängen Pål Eriksson i Lühleå Lappmark wistande, men icke tilstüdes ehuruwähl Lappfougden sig honom låta instämna; Men Pigan Margetta Josefsdotter förestältes och intygade vidare upp den Edh hon 1714 uti denna sak aflade, att Jöns ofwanembde Lördags Morgon gått till skogz, och kommit hem i dagsättningen med 7 [?]örnar och 1 lispund färsk fisk hon menar det war-

it En gl. mihl. ifrån gården och till den ofta nämde Lägerstaden der liket funnitz, och skall den döda Mikkel uti lifztiden beklagat sig mistat sina Penningar men af någon serdeles träta broderne emillan wiste hon intet säya; När hon nu huhlit på att twätta liket, har gl. Grelsson kiänt uppå det samma säyandes det ena fingret än så ont för mig som det andra men hwad der med egentlig

Original side 605 a:

förståt kan hon intet wetta, doch skall hon intet annat märcht än dhe hållii Karl därföre misstänkt, som berättat att der skall warit två ladningar i byssan men föröfrigt wiste hon intet mehra säya hwarken om Penningarne eller dråpet, och ehuru wäjl hon jamte andra förmente Mikkel wäldsammeligen waro af daga tagen. Lapp Pigan Olof Mikkelssons fästmöö Ingrid Persdotter företrädde berättandes sig intet mehre hafwa Kundskap om än hwad dhe andra har sagt för henne och widan uppenbart ähr, att Mikkel mistat Penningan, men hwem som dhem tagit kunde hon intet säya, mindre på hwad sätt dhe omkommit. Jönses hustru Elin Larsdotter berättade att Gubben ei saawider uptagit 7 Plåtar i skogen ut af dhom som Mikkel ägt, efter som i lifztiden sagt för honom rummet, hwilka Penningar Gubben wähl sökte påstå warit sina, så intygo des doch af dess Soner Jöns och Lars att samma warit dess afl. Broder tillhörige. Omsider efter nöga undersökning af Rätten hwars Penningarne kommit som efter Gubbens klagan skola warit 160 dlr. och legat i samma ask som ringarne warit, förwarade i och åtar framwistes, påstod Ella sitt Edeliga inför Rätta förledit ähr gjorde inntygande att dess Man läre hafwa dhem, af hwilkens giöran hon ringarne under roten tagit som bekiänt ähr,

Original side 605 b:

fram trädde Jöns Mikkelson Uhlat bekiännandes sig wid sommars tiden förän dess broder blef dödh hafwa hittat i skogen uppå en ask hwarest legat desse 2ne Ringar om 1 1/2 lodh à 3 dlr. lodet 1/2 dlr. oächta galon à 8 öre 1 mässing spenne till en Kappa à 96 öre, 7 Caroliner och 2 Rixdlr. Specie som gör den summa af 30 dlr. 12 öre Koppmt. och nu alt sammans af handen framwistes, påståendes han sig intet mätto af något mehra,; och änd och Karl anförde som skulle Mikkel för honom i lifztiden sagt sig äga 160 dlr. Koppmt., hwilket och Gubben fordran som skall hegatt alt war i askan, så beropade sig Jöns uppå Bonden Lars Madsson i Pajala som intygade att Pål Larsson ibidem af honom lånt i lifztiden 8 Caroliner som skall wara obetalte. Länsman Henrik Jonsson wiste äfwen berätta sig hört att Mikkel lifztiden utan dhe 8ta Caroliner, äfwen samma Man lånt wid Knechte utskrifningen ungefär 80 dlr. hwilket tillhopa med dhe 7 Plåtar à 6 dlr. smt. som gubben tagit och dhe Penningar som Jöns nu upwiste gör en Summa till 162 dlr. 4 öre Kopp mt. och synes ungefär swara emot den fodrade Summan. Men beträffande dett timade dråpet så kunde Rätten ingen vidare upplysning få, ehuru fliitigt män derpå arbetade, mehra än hwad som i Ransakningen

ningen tillförne anført är.

Nekandes Jöns

Original side 606 a:

Mikkelsson inständigt, här till ehuruwäll med för-
andrad hy och ansikte, hwarföre saken tog i Noga öfwerwägande,
stådnandes Rätten sålunda i fölliande

Resolutio

Dett hafwar Tingz Rätten inhämtat af så måhl 1714 och som seder-
mera denne sak hållne ransakning huruledes Tolfman Henrik Eriks-
son kommit till Mikkel Grelsson Ullatz gårdh fredagen elr. den 30
Octob. för all helgone dag 1713, och der ifrån med en dess Sohn
wid namn Mikkel begifwit sig till skogz i mening at ringa en
biörn som dhe fått Kunskap om sig der i neigden upphålla, hwilken
Mikkel ensidan dödh igen funnitz, Och som tingz Rätten intet ann-
at finde kunnat än gjort han skall med wåldsom hand wara af dagen
tagin och dett till äfwentyrs uppå annan ort, ändan liket blifwit
träffat, emedan omkring dett samma ingen blod utan allenast fiät
och spor syntz efter folck uti den nya Sniön som öfwer hälg näst-
hon Continuerade; dess utan skall och byssestocken icke befinnas
wid byssan wara brände emedan täckn hwarken på bysspipon der
till, lådd then, eller sightet som warit af bly kunnat förmärkas
hwilket uppå sådan händelse har mäst uppsmälta med flere omständ-
igheten som ransakningen innehåller, Så har och bende. Henrik
Eriksson med dess Sohn Karl för detta dråp blifwit

Original side 606 b:

mistänkte och
äfwen han öfwer Examinerade och Ehuru wähl offta nämnde Henrik
Eriksson befinnas medh den döde Mikkel Mikkelsson hafwa rest till
skogz uppå biörn ringande, Hwarifrån han sedan skall rest hem och
i stället skickat dess Sohn Karl till honom som samma afton tref-
fat Mikkel wid hälsa; skall och med hwarandra öfwer natten wack-
ert och wähl hwilat til samman upp ett läger stället som lekammen
sedan igenfunnitz; likwähl som inga slika omständighetn wid hand-
den gifna mindre Edeligt wittnen uti ransakningen anförde äro, som
på något sätt synas kunna mähra nämnde Personar för något dråp
mistänkte giöra. Fördenskull Pröfwar denne Rätten för Rätt-
wist meranämnda Tolfman Henrik Eriksson med Sonen Karl Henriksson
uti denne saken aldeles att frikiänna och det till följa af Lag
och dom Regl. 31 sto.

Men Ehuruwähl den aflednes Broder Jöns Mikkelson inständig till
giärningen och dråpet nekar, likwähl som efter egit tillstående,
med Edeliga wittnens intygande och andra af ransakningen befinte-
lige omständigheter är att inhämta huruledes han 1: Sommaren för

än Mikkel döden liutit ifrån dess giömor utur en ask i Skogen bort tagit 2 st. silfr. ringar 1/2 dlr. oächta Galon, en mässingspenna, 7 Caroliner och 2ne Rixdlr. Specie

Original side 607 a:

öfwer hwilken Stöld och Penningar sedan i lifz tiden. 2: offta warit oenighet emellan Jöns och dess broder, efter dess hustrus Edeliga witnesmåhl samt fedrans öfwen tygande, Och skall för dett 3: Jöns äfwan warit borta tiill skogz, om Lögerdagen ifrån Morgonmåhls tiden till mörkningen, under hwilker tidh Mikkel förmodel. blifwit af daga tagen efter samma Sniö som den dagen begynt falla äfwen liket betäkt när det igenfunnit, i anseende till hwilket och Gubben fått tilfälle. 4: att hålla honom för banaman och dråpare näre hwilkone Penningar med Ringarne skulle finnas då han sig så ytt-rat Förledit åhr wid Tinget blef Karl beskylter, men i åhr lärar du blifwa der före, och hwarest dhe funnit Penningar med ringarne, den lærer och Stålen wara; Hwarföre som Tingz Rätten honom här utinnan icke befria kan, utan fast mehra haft skiähl synas widh handen gifne wara som honom grawera; Ty dömmes ofwannämde Jöns Mikkelsson att med Edh befria sig ifrån denne dråpmåhls saken och dett i anledning af Dom Regl. 29 §.

Widh hwilken händelsse han och för den begågene och sielf tillstodde stölden uppå dets afledne Broders saker 30 dlr. 12 öre Koppmt. ärkiännes saken till tredubbla böter som åhr 30 dlr. 12 öre Smt., jemte en söndagz

Original side 607 b:

uppenbara Kyrkioplicht till följe af 1653 års straff ordning samt Kongl. Maytz. allernådigaste förordning af Ao. 1698.

För öfrigt som hustru Elin Larsdotter icke allenast på alt sätt sökt denne stölden dölja och ned tysta utan jämwähl så wida giort sig der af dehlachtig att hon wehlat föryttra Ringarne igenom en annan, Ty pröwer Tingz Rätten biligt dett bör hon i anledning af 1698 och 1699 års Kongl. Mayts. reso. sig sielf till näpst och andra till warning att plichta för sin ondhet med 3 Pn. Riis, som doch med dett öfriga alt sammans den Högl. Kongel. Håffz Rättens Nådh Rättl. wisa om pröfwande och dejudication in under den Odmiukheet underställas.

4.

Uti den twistiga saken som en flycktning wid namn Gustav Madsson Palo anförar emot Erik Eriksson Lainio Nybyggare som skulle han icke fullgiort dess Contract, och lefwererat honom en godh Kiör och 1 lass Rehn do. med tillbehör af fritt raip och kieset emot

en häst som han gifwit honom med fullkomliga hästesaker, grima look och Rank med skoor under fötterna, hwilket han bewiste igenom Brukz Predikanten Henrik Tornberg samt Tolfman Henrik Madssons Attest i Pajala af den 26 Decembr. 1715, hwarföre han och nu

Original side 608 a:

påstår
af berde. Lainio sitt skadeståndh med mehra. Förliktas Parterne nu sålunda att Erik Eriksson gifwer åt Gustav Madsson uppå dhe odugeliga Rehn saker som han bekommit 1 1/2 Carolin jemte Stembningz Penningan tillbaka, utlåfwandes dhe för öfrigt wähl sins emillan om huus hyran förliktas som ad notam togz.

5.

Borgaren ifrån Torneå Stadh Petter Planting företrädde upwisandes Befallningzman Grape fullmacht af den 23 Jan. 1716 att kiära till några Lappar och i synnerhet Nils Johansson med dett tillnamnet Käysare öfwer dett Befallningzman, när han för 6 åhr sedan upföre skickat dess betiänte att ifrån Käysare emottaga dess Renar skall en Rehn aldeles blifwit borta med 2ne stk. Kalfwar utom det som han begiärte adnoteras att 4 slagz märke warit på dess Rehner när han dhem igen bekommit. Och skall denne Ren som saknas wara försälder till Borgaren Mörtz ankia emot 1 kanna bränwin, 1 Rulla toback och en Plåt.

Lappen Nils Johansson Käysare förklarade sig härpå att hwad märket widkommer måste han sådant bewisa, Men om Rehn så tillstodh han sig sålt honom och förmodar att Grapen intet så hårt lærer hantera honom men han betänker på hwad sätt han fått Renarne ifrån honom, och belängande Kalfwarne

Original side 608 b:

berättar Nils Johansson sig hafwa budit dhe utskickade som Renarne emottagit dhen samma bort föra äfwen wähl, men som dhe då dhem icke welat emottaga, Emedan han sig nu icke kunne der till swara att dhe sedermera sterknatt.

Fördenskull som Parterne nu inför Rätta blefwo rehn angående sålunda förlikte, att Käysaren gifwer ått Befalm. Grap igen en godh Rehn; så blef och hwad märke angår jemte Kalfwarne saken sålänge uppskutin att dhe Perssoner af höras kunda som Renarne för 6 åhr sedan emottagit om kalfwarne då igenom Nils förwällande blifwit af eller intet, emedan Klaganden Elliest intet bewis har att producera och denne saken synes mera förlupen då Grap war Lappfogde häröfwer.

6.

Drängen Hans Olsson som försummat upproop plichtar i anledning af .695 års Rättegångz förordning pro absentia 1 dlr. Smt.

7.

Massmästaren Erik Olsson ifrån Jonus vando Masugn beswärade sig öfwer Lappen Anders Pickkarainen der före att han låtit dess Renar för honom uppäta 8 Renlas höö elr. 16 mål marck hwarföre han och nu prätenderar 8 dlr. Koppmt. hafwandas han en och annan gång warnat honom, att gifwa sig tillkiänna om Renarne begynte wiistas hwarest Massmästarens höö wore, hwilket som Lappen intet efterkommit utan låtit Renarne Grassera som dhe wille, hwar till han och nu intet neka kunde.

Original side 606 a:

Fördenskull blefwo dhe så wida förlikte att Lappen Pickkarainen gifwar ått Massmästaren Erik Olsson uti Ett för alt 5 dlr. Koppmt. med åtwarning att för sådant förfarande sig merandels till wara taga hwar med dhe och nu blefwo åtskilde.

8.

Lappen Anders Pickkarainen sakfälles i anledning af dett 39. Cap. Kongl. B. L.L. för Häradz höfdinge Dom quahl till 3 mrkr. Smt.

9.

Bonden Anders Andersson ifrån Antikarfven beswärade sig öfwer Nybyggaren Hans Olsson Lainio öfwer ett träsk som denne skall fiska uti hwarföre han årligen af honom borda bekomma 20 mrkr. törfisk, som han och på en tidh betalt men nu för 13 åhr tillbaka skall restera som giör 1 lispund och 6 skålp.[?] Hans Olsson med dess syskonnebarn Morten Mortensson som ett band så godt bruka, anförde att dhe här på Rättens dom hafwa som nu icke är för handen wiljandes länssman Henrik Jonsson äfwen sig påminna att för 22 åhr sedan tillbakers uti Häradzhöfding Grublens tidh skall sålunda blifwa slutit att Anders uti Antikårfwen skulle betala till Konungen utlagorne och så af den andra som deri fiskade årligen 2 lispund Törfisk.

Fördenskull som Rätten uti detta måhl intet weth slut sätta kan, innan den åberopade domen af Hans Olsson framskaffas. Ty blef han med dess syskone barn Morten Mortensson tillsagde att widh näst instundande Ting samma upwisa, då Tingz Rätten sig här öfwer dess tryggare utlätas kan.

Original side 609 b:

10.

Det påstår wähl Borgaren Petter Planting af Nybyggaren Hans Olsson ifrån Lainio ersättning för en Rens huud som denne med flera undtagit ifrån Masugnen i Jonuswando att föra utföre till Kiengis Bruuk, hwar före han och i betalning honom tillsagt 6 dlr. Kopp. mt. hwarpå han och bekommit tobak och 3 tint bränwin som gör 5 dlr. och 16 öre. Men som berörde Planting icke kunde medh något skiähl bestyrka dess inskieppning mehra än igenom dess Annotations bok, Worder dehm icke heller räknade emottagit efter som Petter Planting sielf fölgde med uppå samma bååt till Kiengis, Ty Modererade Tingz Rätten Planting emillan hudens werde 3 dlr. sålunda att begge halffparten består, hwar med dhe och i detta måhl åtskildes.

11.

Sedan kiärade Borgaren Johan Wipo till samma Nybyggare Hans Olsson om en Kiöhr Ren som han förledne wåras satt hoos honom, hwilken Hans skall låtit utkiöra; Men som Planting här öfwer berättade sig wara så wida förlikte att Hans Olsson gifwar att Wipo 2 Caroliner och behåller Rehn, så lått och Rätten der widh förblifwa.

Den 3 Febr. satt sig Rätten igen.

12.

Nybyggaren Karl Henriksson beswärade sig öfwer Lappen i Nederbyn Mikkel Paulsson

Original side 610 a:

hurulunda han icke fullgiort sin låfwan och gifwit honom en godh Kiöhr Rehn, der han likwähl nästledne höstars ett åhr sedan handlat med honom der om och då strax betalt honom Nembl. 3 stk. långuls fårskin, En två åhrs gl. Ox Ren samt en 2 års gl. waya och en tint bränwin, utan när lappen skulle skicka honom En Rehn, så war dett en gammal och aldeles odugelig, hwarföre han uti sin hantering strandhat nödgades leya af en annan Lapp Pål Maherra 7 Renar hwarföre han nu anhåller att kunna komma en godh Kiör Rehn samt ersättning för den skada ham emedletid tagit att Lappen intet giort contractet fyllest, och som Lappen häremot intet hade att inwända annat än dess opasslighet;

Ty finner Rätten skiäligit att lappen Mikkel Pålsson uti Nederbyn som befinnes hafwa förledne höstars ett åhr sedan handlat med bonden Karl Henriksson om en godh Kiörren sålunda at Karl gifwit

2 stk. långuls fårskin, En 2 års gl. ox Rehn och en waya dito 2 År gammall samt En tint bränwin och Karl nu den samma Rehn intet bekommit utan en annan odugelig, hwarigenom han nödgatz utaf Pål Maherra 7 andra Renar leya, dömes att nu strax tillställa Karl Henriksson en dugelig och förswarlig Kiör Rehn jemte 4 dlr. Kopp. mt. uti Expenser, Hafwandes dock Mikkel Pålsson af Karl att bekomma den andra Rehnen och dhe nu sålunda åtskilde.

Original side 610 b:

13.

Olof Henriksson Matti i Öfwerbyn förliktes med Olof Larsson Ållipanna elr. Landa i Tolfman Jon Henrikssons närvaro om en silfwer-skied som dhe twistat om sålunda att Landa gifwer åt Olof Henriksson Matti skieden i hwilket ock Tingz Rätten Confirmerade.

14.

Sedan mehra upwistes af Allmogen afledne Hr. Landz höfdingens Högwälborne Gottard Striik Original Resolution daterat Enoteckis Tingställe den 7 Feb. 1690 sålydande:

Efter 1688 års Landz Tingz Slut jämwähl hr. Superintendentens Magist. Mathias Steuchi berättelse, bör Prästeskapet låta sig nöya widh efter följande Taxa Kyrkiotinden består i Krokmålet eller smör tionden med ödomarckerne efter som af ålder warit brukeligh i denne Landzorten, Brudewigningz Penningar 8 öre Smt., Barsedop Penningar 2 öre Smt. Bondens eller hustruens liik 1 dlr. Smt. för ett liik 8 öre Smt. Kyrkiogångz Penningar 8 öre Smt. som här med blef publicerat till Prästerskapet och Allmogens rättelse samt ad notam tagit.

Dett angaf Befallningsman Wälde. Petter Pipping, hurulunda på Borgaren widh namn Samueel Krook skall förledit åhr mistat en förgylt Silfwerbägare om 16 lodz wicht efter hwilken han icke allenast i lyfte oss enteligen

Original side 611 a:

af Predikastolen utan och löfte widh satt till Tiufwens uppenbarande, Men som han nu sedermehra skall fått sitt igen, synes han tiga med tiufwen, efter han honom icke uppenbarat hwarföre och Befalningsman anhåller att Krook måtte derföre lagligen plichta andron till mer nagell som sökia att Simulera med tiufwar; Borgaren Krook förklarade sig igen fått sitt bägare af Jakob Caupi som Mikkel Snåls hustru fört till Borgarens hustru uti Riskohla by, förmanandes sig intet mehra hafwa der med att beställa enär han fått sitt igen, Ofwannämde Personen efter frågades men wore intet förhanden, hwarföre som Borgaren Samuel Krook fångat Tiuf och låtet sig nedtysta sedan han fått

sin bortstulne bågare igen, samt honom sedermera släpt; Fördenskull i anledning af dett 12 Cap. Tiuf. B. L.L. ehrkiännes Borg-aren Samuel Krook saker till 40 marker Smt. och dett till tre-skiptes.

16.

Tolfmanen och Kyrkiowärden Nils Mikkelsson i Siggawara kiärade till Lars Andersson Lalla ibidem om 8ta dlr. Koppmt. som han tagit till låns af Tolfmannen Johan Larsson Påfwe, hwilka Penningar Nils strax inför Tingz Rätten till Johan Larsson lefwererade, och som Lars Andersson samma utfäste till Nils Mikkelsson återbetala, Ty blef sådant här med adnoterat.

17.

Borgaren Jakop Mört ifrån Torneå stadh trädde för Rätta angifwandes hurulunda han willa söka att på sin swärfader Lulenären Morten Thámans wägnar förnöga Lapparne Per Persson Pocka och Per Henriksson Näfwack, för dhe Renar som förledit åhr 1715 klagades öfwer Lulleman för sina sakers framskaffande hafwa brukat, Hwarmed som öfwanämde Lappar wiste sig nögde waro så påmintes dhe och här widh bruka all Christelig billigheet.

18.

Såsom Inspectoren wid Kiengis Bruuk Wälbetde. Lars Sandell angaf huruledes han igenom gl. Erik Jönsson Ståhlnaka skall wid Kopparberget fått Kunskap om 2ne Koppar malmstreck efter dess skriff elr. tillstående aff den 27 Jan. innewarande åhr hwar uppå som han till dhe Hög. och wehlborne Hrr. Interessenters tjänst tänkar något arbete anlegga; Fördenskull mände ofwanbnde. Inspector af Tingz Rätten begiära dett willa Man sådant Lappallmogen föreställa, som och skiedde; Att som där på torde något kastas i synnerheet med brytning och annat om Allmogen då icke nu medan föret påstår wille framskaffa wedh och värme emot richtig betallning, som Inspectoren försäkrade dhem att nästkommande åhr för hwart lass betala wilje hwarpå Lapparne af Neder byn

Original side 612 a:

strax wiste sig här till willige och låfwade giöra så många Kiørsler som dhe åstadkomma kunde, alenast Inspectoren wille skaffa dhem Kiälker, men tömar, fotreip och Kirsett anskaffa dhe selfwa, hwilket som Inspectoren utfästade, blef sådant här med uppå begiäran ad notam tagit.

19.

Länsman Per Jonsson Pära i Tingewara med Per Nilsson Sahriwuoma ibidem företrädde, anförandes huruledes dhe nu sins emillan förliktz om den arfsaken som förledit åhr till nu blifwit upskuten, sålunda Nembligen att Per skall få Silfwerbältet, hwilket Tolfman Henrik Biörndahl skall honom strax tillstelle och äfwen wähl skall Pära dett gl. stöpet behålla, hwaremot Per Nilsson tillkommer det Silfwerstöpet som hos Rådman Planting innestår, så behåller han och dhe twenne silfwerskiedar som i handen hafwer, Länsman Päräs bäger upwistes för Rätten och befans knapt hålla till wicht 6 lodh. Fördenskull som begge Parterne denne deres förlikning med handslag

Original side 612 b:

inför Rätte stadfästade, så blef den och här medelst confirmerat, och uppå egen anhållan ett wite à 3 dlr. Smt. satt för den som här uppå något vidare intaler eller Klander söker.

20.

Den 4 feb. satte sig Rätten igen.

Elliest androg Per Nilsson i Sahriwuoma skriftel. huruledes han för några åhr sedan utur dess förwar i skogen mistat 4 stk. silfwerskieder 1 Kopparkittell och en Then flaska, hwilka Persedlar han nu förnummit Länsman Pära ägo efter dess egen bekiennelse för Tolfman Koutu, men som här till witnet icke war förhanden, saken elliest i Rättan tidh, icke heller angifwen, fördenskull blef detta ährondet till nästa Ting uppskutit och medlertid annoterat.

21.

Sedan påmintes allmogen om Tingstugans lagnadh, underhållande, samt wedens anskaffande, och påtog Nybyggaren Karl Henriksson att laga Muren och taket igenom andras till hielp, som nu aldeles woro mycket Sareslige.

23.

Sist uplästes och ransakades Upbördz Längden, som efter den för Tinget ingifne Specification richtig befans.

Actum ut Supra

Uppå Tingz Rättens Wägnar

Carl Sadlin

Original side 95:

Anno 1716 den 7, 8 och 9 Febr. höltz ordinarie Laga Ting med Allmogen af Torneå Lappmark, Rounulla, Sondowara och Peldojerfwi byar uppå Enoteckis Tingställe närwarande Lappfougden wälde. Petter Pipping samt wanlige nämbdemän

Nils Nilsson i
Caris Sondowuoma
Jöns Mikkelsson Kyro
i Peldowuoma

Anders Andersson
Kuttainen
Per Eriksson Eira ibidem
Jon Hansson i Rounulla

1.

Utlystes Tinget och aflade Jon Hansson i Rounulla sin Nämbdemans Edh utan något Klander.

2.

Kongl. Mayttz. till förne publicerade placater påmintes äfwen wähl Allmogen uppå denne orten, samt der hoos förmantes att redeligen erläggia deras skatt till Cronan.

3.

Länsmännen Per Larsson i Rounulla, med Jakob Jonsson Oya i Sondovahra, berättade Peldojerfwi Länssman Per Amundsson wara borto och på fiällen omkommen som adnoterades.

Original side 614 a:

4.

Den 3 Septbr. innewarande åhr in Sinuerades uti Högl. Kongl. Håff Rätten, Tingz Rättens hålne ransakning med derpå fälte Resol. som befriat twänne gifta Persohnen här widh Enoteckis benämde Hans Larsson Gunnare med dess hustru Ingrid Guttormsdotter som för detta warit misstänckte för någon widskippelse med mehra på deras egit foster föröfwat, som adnoteras.

Den 8 Febr.

5.

Borgaren Samuel Olofsson Krook beswärade sig öfwer danska Mannen Jon Amundsson Råitå om någon giäld som han skall hafwa af honom att fordra, hwilken efter förrättad liqvidation af Befallningzman Grap och Kiöpswännen Erik Häggman befans skyldig 26 dlr. 29 öre

Koppmt. Men som parterne så wida till förlikning disponerades att när Jon Råitå betalar Krook 19 dlr. Koppmt. eller 6 wåg Sait, will Borgaren låta sig Nöya till hwilken ända och lappen nu strax lefwererade 1 Rana à 7 dlr. 16 öre Contant 2 dlr. 26 öre som gör en Summa à 10 dlr. 10 öre Koppmt. blifwandes nu sålunda resten som at tillkommande åhr af honom ofehlbart betalas skall 8 dlr. och 22 öre Koppmt. som och nu här medelst till benämnda Borgare uppå begiäran extraderades.

6.

Dett trädde Cronorusthållaren ifrån Lyre-

Original side 614 b:

fors by för Rätta benämde Johan Brygnes andragandes genom en widlyftig skriff, hurulunda Tolfman Nils Nilsson Nifwa ifrån Kaares suando by icke hållit dess giorde förordh der uti bestående att fodra en dess häst wähl och förswarligen igen till wahren, hwilken för dess goda arf och beskaffenhet skulle hade elliest kun at passera under Munteringar for 180 dlr. Men som han hårt skall hanterat honom igenom swåra kiörslor, så skall han allenast wara wärth som andra åkare hästar 60 dlr. Koppmt. kommandes Brygner sålunda att aldeles lida skada till 120 dlr. hwilka han Solenssime protesterar att Nifwa påläggias måtte honom refundera. Och när han nu omsider om hösten efter fått hästen om handen, uppå Borgaren Erik Davidssons Cauti-on emot 10 dlr. Koppmt. som budit Nifwa, skall hästen aldeles hafwa förborat dess winterhull, hwilken skada ham intet wehlat för ..[?]. Korn; dessutan skall och Tolfman honom med dess gässe öfwer iilat med swåra affecter och undsäyelser, samt många oför-tiänta beskylningar som liugare och bedragare medh hwad mehra som berde. skrift widh lyfteligen innehållar, I anseende till hwilken orätt han och påstår honom böra andraga till warnagell tillbör-ligen Corrigeras, refundera dess tagne

Original side 615 a:

skadeståndh i en och annan måtte i synnerheet ett tenfat som han mistat 6 mrk. wärde uppå, efter Nifwa tillforne kastat dett fult med skråmer, jemte tingz-omkostnaden och tidspilla emedan han ifrån Niska by 11 mihl här ifrån har måst resa hit till Tinget, samt att Tolfman måtte re-stituera honom 1 Ox huud med Sadell som han skall i dess huus för honom förhållit.

Tolfm. Nils Nilsson Nifwa förklarade sig här öfwer widlyfteligen, beropandes sig uppå Tingz Rättens Resolution af den 5 Martii för-ledit åhr, som wähl sökt biifalla deras giorde Contract enär Nils skulle få till wahren för hästen 13 dlr. Koppmt. Men som denne Brygner sedermehra efter skied förlikning wille påstå att föda

hästen uti sit eget stall och lispundetals hämta hört Nifwa som han ingalunda kunde samtycka till Pröfwade Tingz Rätten rättwist att strax skillia dhem ått och för dera skull resolverade att Brygner till den 5 Martii honom i häst föda skulle betala 3 dlr. Koppmt. samt försee hästen annorstädes dett bästa han kan och gitter, hwilket som Brygner icke efterkommit, förmoder Tolfman sig med alt fog af honom fodra dess begiärte betalning, till hwilken ända han och hoos sig behållit den omrörde

Original side 615 b:

Ox huden med gl. Sadellen som nu upwistes och honom Brygner i händer stältes, dock fordrade wähl Brygner för en släda 3 dlr. som berättas wara gl. och förfallen.

Brygner förklarade sig icke kunnat komma att afhämta hästen för dess bräckelighet skull, som han och der hoos ingen dräng hade, utan förmente Nifwa wara der till Plicktig; Rätten tog saken i betankjande och Resolverades. Såsom dett befinnes att Accisskrifwaren ifrån Åbo Wälbte. Johan Brygner till följe af Tingz Rättens förledit åhr den 5 Martii gifne resolution icke strax afhämtat dess häst som han hoos Nämbedemannen Nils Nilsson på foder insatt emot 3 dlr. Koppmtz. aflewerering för dett Nils fodrat honom till berörde dato, utan har Nils Nilsson mäst foragera hästen sedermera till wahren;

Ty i anledning af samma resolutions innehåll Pröfwar Rätten Rätwist, dett bör bemte. Brygner till Nils Nilsson betala 10 dlr. Koppmt. ännu sedan 3 dlr. äro af räknade för en släda som Nils emottagit, hwarpå dhe och uti detta målet aldeles blifwa åtskilda, och intet vidare hafwa här med att beswära Rätten.

Original side 616 a:

7.

Kyrkiowärden Mons Eriksson angaf hurulunda Anders Pilto skall andra dagz Juleafton slagitz med Olof Amundsson Wolto ifrån Juccasjerfwi här uppå Platzen uti Borgaren Samuel Krookz stuga hwilket äfwen intyga wiste Bonden Mikkel Olsson ifrån Kustulla By. Lappmannen Anders Pilto förklarade sig blifwit af den samma öfwerfallen som nu icke ware tillstädes men kunde doch icke undgå att dett ju blifwit ett stort Tumult och wäsende.

Fördenskuil Resolverades att Anders Pilto som andra Juhledags afton föröfwat oliud och slagzmähl här uppå Ting och Kiörkioplatzen i anledning af Kongl. Maytt. Allernådigste förordning om Eder och Sabbatz brott 1687 § 5 och § 6: bör sig sielf till böttring och androm till warnagell stå en Söndagz uppenbara skrift, samt till Kyrkian erläggia 2 dlr. 16 öre Smt. Men med Lappen Olof Amundson Wolto som nu icke ähr tillstädes anstår dett till nästa Ting

hwar för innan han och instämnas bör.

8.

Lappmannen Per Hansson Blind kiärade till Norjes Lappen Jon Amundsson Råita öfwer En Ox Ren som han skall missatt om 10 dlr. wärde förleden sommar då han flyttat hit ifrån Wästersiön ifrån sin

Original side 616 b:

Swärfaders Olof Andersson Tallias kåta, uppwisandes nu huden som denne Jon skall stappat under ett bärg derest och Kiött warit, hwarifrån Jon Amundsson Wolto berättat sig henne tagit samt sedermera till Blindh restituerat, då sedan Råitå när dhe råkastz skall frågat honom efter samma. Råitå nekade här till aldeles utan förmente Jon Wolto med Brodren Olof snarare gjort denne gierningen som Elliest om sig intet gått rykte ägde, efter Jon Wolto förledit åhr tagit utur Olof Tallias stabur 2 stk. Rehn Ostar.

Här widh inföll äfwen Noriies Lappen Spein Nilsson med sin stämning, emot denne Jon Råitå om en Rehn som han och skall möstat à 6 dlr. wärde, hwars huud äfwen på samma Rum som den höras skall vara funnen och dett icke långt ifrån Jon Amundsson Reutes hemwist.

Per Blindh och Spein Nilsson befans vara swågrar, och Jon Amundsson Wolto med Jon Råitå Syskonebarn, hwarföre som äfwen Nembdemännerne i synnerheet Anders Andersson wiste intyga att ingen annan frammande än Råitå warit i byn när Renarne bortkommit, hwilket Nils Nilsson Comas hustru

Original side 617 a:

Asa Mikkelsdotter bestyrkte;

Ty tillbödh Rätten honom Eden, hwilken som han ille gå wille, sakes ofta nämde Råitå så wida till Saken, att han restituerar Spein Nilsson för dess waya 5 dlr. Koppmt. samt Per Hansson Blindh för Rehnen 7 dlr. Koppmt. blifwer des för detta sit snatterii uti Sacristian uptagen, och dett i anledning af Högl. Kongl. Häff Rättens universale dat. den 20 Novemb. 1714.

Den 9 Febr. Satte sig Rätten igen.

9.

Angående den twistige Renen som Per Jonsson Souro i Rounulla och

Mads Mikkelsson ibidem twistades om Resolverades att som intet wittne å någondera sådan till domets rätz bestyrkande andragas kunde, dett Pål Jonsson Soro med Mads Mikkelsson bestå halwa Renens wärde hwardera, Nembel. 4 dlr. Koppmt. och dhe så åtskilde.

10.

Dett kiärade Lapparne Nils Nilsson Comas i Rounulla till Mads Mikkelsson ibidem om en Runo elr. waya om 4 dlr. som denne skall för 5 åhr sedan slachtat för honom, och Mads Mikkelsson vice wer-sa emot den andra för ährerörig beskylning. Nils Nilsson Comas sökte sin

Original side 617 b:

tahlan bewisa igenom Skickaren ifrån Rounulla Thomas Mortensson som berättade sig hört af Madses piga Ingrid Henriksdotter, hwilken för 5 åhr sedan gått uhr hans tjänst till Wästersiöhn, som sagt hwad behöfwer Nils Nilsson fråga andra om Renen, utan han skulle fråga mig, Pigan Olsdotter som äfwen till wittnes påberopades intygade, atter berde. Ingrid skall förledne sommar wid Wästersiöhn sagd för henne dett husbonden Mads Mikkelsson skall slachtat wayan elr. Kohn; Men Mads nekade aldeles här till påståendes att benämde Ingrid som honom så utfört måtte framskaffas, då han wille bewisa henne dess dygder.

Fördenskull som Rätten i så beskaffat måhl fant mycket swårt sanningen utlåta, hälst witnen skulle ifrån annat landh och Rike inskaffas; Ty blef Parterne förlikning föreslagen elr. och nöyachtige bewis införskaffa hwar widh Rätten sig stödia kan.

11.

Oppbördz Längden Examineras efter den ingifne Specificationen för innewarande åhr, och befans riktiga samt blef af Tingz Rätten Verificeret.

Original side 618 a:

12.

Sist företrädde Henrik Persson Souros änkia Brita Persdotter angifwandes hurulunda hon nu fått säker Kundskap, at Jon Råitå tagit dess silfr. som förledit åhr ransakades öfwer, Nembl. 5 stk. silfwerskiedar och 8ta stk. silfwer Maljor af ett bälte, upwisandes här öfwer till wedermähle en silfr. skiedh som hon nu igenkiänner och denne Jon Råitå förledne Wåras sålt till Jon Persson Soro, beropandes sig och uti denne saken vidare till wittnes uppå Borgaren Erik Davidsson, hwilken och någott skall wetta att Edele. berätta.

Fördenskull som mehra nambde Rauto nu befinnes stuckit sig uhr wägen och förledne års Protocoll remitterat honom till nästkommande Tingz ransakning, Ty hafwer änkan sig att medh åberopade wittnen till nästa Ting att inställa, till hwilken tidh henne och silfwerskiedan till förwar lemnades som om 2 lodh befans med en liten Roos i bottn, Actum ut Supra.

Tester. Carl Sadlin